

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515010131
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2515010131.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného C. I., nar. XX.XX.XXXX v M., pre zločin neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného a poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 2T/31/2015 - 1066 zo dňa 04.12.2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.07.2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného C. I., nar. XX.XX.XXXX, a poškodenej strany Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. so sídlom Prešovská 48, 826 46 Bratislava, IČO: 35 850 370, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 2T/31/2015 - 1066 zo dňa 04.12.2019 bol obžalovaný C. I., nar. XX.XX.XXXX uznaný vinným z prečinu ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 301 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 31.08.2015, na tom skutkovom základe,

že

v období od 20.8.2010 až do 29.9.2012 v obci C., na parcele č. 10031/2, vedenej na LV č. XXXX v k. ú. obce C., evidovanej ako ostatné plochy o výmere 16.548 m², ktorej vlastníkom je obec C., vystupujúc ako živnostník s menom C. I. - Zemné práce, IČO: 30 524 954, po tom čo v auguste 2010 požiadal Obvodný úrad životného prostredia Piešťany o doplnenie zoznamu odpadov pri likvidácii lomu o popolček z uhlia a tuhé reakčné splodiny z odsírovania dymových plynov na báze vápnika s tým, že ide o inertný odpad, prostredníctvom spoločností EBA, s. r. o. Bratislava a so spol. ODOS, s. r. o. Košice ako aj prepravcu H. D. - autodoprava Prašník 128, umožnil postupne na túto parcelu naviesť odpad - tuhé reakčné splodiny z odsírovania dymových plynov na báze vápnika zo spoločnosti Žilinská teplárenská, a. s. Žilina o celkovom množstve najmenej 6982,19 tony, hoci nešlo o inertný odpad, čím boli prekročené limitné hodnoty pre inertný odpad pri pH: 12,2 (limitná hodnota 6-12), pri fluoridoch: 1,9 mg.l-1 (limitná hodnota 1 mg.l-1), pri síranoch: 1377 mg.l-1 (limitná hodnota 100 mg.l-1) a pri CRL - celkové rozpustné látky: 4200 mg.l-1 (limitná hodnota 400 mg.l-1) a týmto konaním postupoval v rozpore s ustanoveniami § 17 odsek 1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení účinnom do 30.9.2007 s poukazom na § 8 odsek 1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení účinnom do 30.9.2007, a ustanoveniami § 18 odsek 1, odsek 3 písmeno a), f) a § 19 odsek 1 písmeno e) zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení účinnom do 31.12.2012 a spôsobil štátu v zastúpení Okresným úradom v Piešťanoch, Krajinská cesta 13, Piešťany ujmu na životnom prostredí a majetkovú škodu v celkovej výške najmenej 317.761,77 Eur, teda z nedbanlivosti porušil všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia a spôsobil tak škodu veľkého rozsahu.

Za tento skutok okresný súd obžalovanému uložil podľa § 301 ods. 4 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok s podmieneným odkladom podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a určením skúšobnej doby podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona v trvaní 1 (jeden) rok. Podľa § 288 ods. 1 Trestného zákona okresný súd odkázal poškodenú spoločnosť Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Prešovská 48, Bratislava, IČO: 35 850 370 s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 1066-1084.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany podal na Okresný súd Piešťany dňa 21.05.2015 obžalobu pod č. 1Pv 334/12/2204 na obžalovaného pre zločin neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, na skutkovom základe obžaloby. Okresný súd po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že obžalovaný z dôvodu, že chcel do lomu Prašník I. naväzať aj iné druhy odpadov, ako mal povolené podľa vyjadrenia Obvodného úradu životného prostredia Piešťany z 14.06.2007, bol povinný požiadať tento úrad o doplnenie druhov odpadu, čo žiadosťou doručenou dňa 18.08.2010 na Obvodný úrad životného prostredia Piešťany aj urobil. Obžalovaný však v predmetnej žiadosti uviedol, že u odpadov zaradených v katalógu odpadov pod 10 01 02 - popolček z uhlia a 10 01 05 - tuhé reakčné splodiny z odsírovania dymových plynov na báze vápnika, ide o inertné odpady a ostatné odpady, ktoré nevykazujú žiadne nebezpečné vlastnosti. K žiadosti priložil aj posudok spoločnosti EL, spol. s r. o. z analytickej kontroly odpadu kategórie 10 01 05, ktorý bol vypracovaný dňa 17.8.2010 a z ktorého posudku vyplýva, že odpad kategórie 10 01 05 obsahuje škodliviny v koncentráciách, ktoré nespôsobujú jeho nebezpečnosť, spĺňa podmienky pre nie nebezpečný odpad a môže byť zneškodňovaný skládkovaním na skládke pre nie nebezpečný odpad. Obžalovaný tak v predmetnej žiadosti deklaroval, že v prípade predmetných druhov odpadov ide o inertné odpady, hoci prikladal odborný posudok o tom, že ide o nie nebezpečné odpady, čo predstavuje dve rôzne kategórie odpadov, resp. dva rôzne druhy odpadov, ktorých skládkovanie je možné len na tomu zodpovedajúcich skládkach odpadov. Vyhľadka Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 283/2001 Z. z., o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení účinnom do 14.10.2013, teda v čase skutku, rozlišovala triedy skládok na skládky odpadov na inertný odpad, skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný a skládky odpadov na nebezpečný odpad, pričom špecifikovala, čo sa považuje za inertný odpad. Obžalovaný ako živnostník podnikajúci od roku 1999 aj v oblasti odpadového hospodárstva mal a mohol vedieť, že inertný a nie nebezpečný odpad nie sú rovnaké kategórie odpadov, keďže samotná vyhláška jednoznačne rozlišuje skládky inertného a nie nebezpečného odpadu. Z vykonaného dokazovania nebol preukázaný úmysel obžalovaného uviesť nepravdu o druhu predmetného odpadu pri podávaní žiadosti na Obvodný úrad životného prostredia Piešťany o doplnenie druhov odpadu, avšak vzhľadom na to, že obžalovaný už mal skúsenosti s odpadovým hospodárstvom a aj s likvidáciou lomov, keďže už v roku 1999 mu bola povolená likvidácia lomu Ružomberok I. Teda obžalovaný vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, že inertný a nie nebezpečný odpad nie je to isté a ich skladovanie je možné len na rozdielnych skládkach, pričom už z odborného posudku Ing. D., ktorý predkladal k prvej žiadosti vyplýva, že likvidovaná časť lomu je aj skládkou inertného odpadu, teda nešlo o skládku nie nebezpečného odpadu. Obžalovaný však k žiadosti o doplnenie druhov odpadu na naväzanie do lomu Prašník I. pripojil posudok o tom, že ide o nie nebezpečný odpad, hoci mal mať posudok, že ide o inertný odpad. Obžalovaný tak svojím konaním, hoci aj nevedel, že môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom, mal a mohol o tom vzhľadom na okolnosti prípadu a svoje pomery vedieť. Keďže okresný súd mal z vykonaného dokazovania preukázané zavinenie obžalovaného z nevedomej nedbanlivosti nemohol ho uznať za vinného zo zločinu neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, ktoré ustanovenie v čase skutku bolo formulované len ako úmyselný trestný čin. V dôsledku toho potom okresný súd upravil skutkovú vetu, z ktorej vypustil časť týkajúcu sa toho, že obžalovaný konal v rozpore s povolením Obvodného banského úradu Bratislava zo dňa 09.01.2008, kde túto časť skutkovej vety nahradil preukázanou skutočnosťou, že v auguste 2010 obžalovaný požiadal Obvodný úrad životného prostredia Piešťany o doplnenie zoznamu odpadov, kde uviedol, že ide o inertný odpad, ktoré tvrdenie obžalovaného však nebolo pravdivé. Aj po takejto úprave skutku zostala zachovaná totožnosť skutku, nakoľko miesto i čas sa nezmenili a nezmenila sa ani skutočnosť, že obžalovaný umožnil naväzať predmetný odpad do lomu, a nezmenil sa ani následok, keďže znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že predmetný odpad nespĺňa limitné koncentrácie pre inertný odpad. S poukazom na uvedené, mal okresný súd preukázané, že obžalovaný znečistil životné prostredie, nakoľko umožnil do

lomu Prašník I. navázať predmetný odpad (tuhé reakčné splodiny z odsírovania dymových plynov na báze vápniaka), ktorý bol svojou podstatou a množstvom pre dané prostredie cudzorodým, pričom nešlo o inertný odpad, ktorý by bolo možné pri likvidácii lomu použiť na jeho zavážanie, pričom povinnosťou obžalovaného bolo predchádzať znečisteniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky na životné prostredie, teda porušil všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia, konkrétne ustanovenia § 17 odsek 1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí s poukazom na § 8 odsek 1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a v nadväznosti na ustanovenia § 18 odsek 1, odsek 3, písmeno a), f) a § 19 odsek 1, písmeno e) zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch. Obžalovaný v žiadosti o doplnenie zoznamu odpadov doručenej dňa 18.08.2010 neuviedol pravdivú informáciu o tom, že ide o inertné odpady a súčasne doložil aj odborné vyjadrenie k nie inertným odpadom ale k odpadom nie nebezpečným. Súd má za to, že vzhľadom už na vyššie poukázané okolnosti a osobné pomery obžalovaného tento mal a mohol vedieť, že ide o dva rôzne druhy odpadov, ktoré je možné skládkovať len na rozdielnych druhoch skládok. Obžalovaný mal vo vzťahu k lomu Prašník I. vedomosť o tom, že ide o pozemky v chránenej krajinskej oblasti s 2. stupňom ochrany a v II. stupni ochranného pásma vodárenských zdrojov, nakoľko uvedenú skutočnosť konštatoval už pri predkladaní žiadosti na Obvodný úrad životného prostredia Piešťany 23.04.2007, ku ktorej dodatočne prikladal aj odborný posudok Ing. D., v ktorom bolo jednoznačne uvedené, že likvidovaná časť lomu je aj skládkou inertného odpadu. Teda z týchto dokumentov bol obžalovaný oboznámený s tým, že predmetné pozemky sú v chránenom pásme a že likvidovaná časť lomu má charakter skládky inertného odpadu. Pokiaľ ide o spôsobenú škodu, výšku škody znalkyňa Ing. Hargitayová určila pri množstve odpadu 7.236,8 tony na sumu 329.349,16 eur, a to ako súčet cien za prepravu odpadu, prenájom a manipuláciu s kontajnermi na prepravu odpadu a za uloženie odpadu na autorizovanej skládke. Vzhľadom na to, že z vážnych lístkov mal súd jednoznačne preukázané prevzatie predmetného odpadu obžalovaným len v objeme 6.982,19 ton, výšku škody pomerne znížil a to na sumu 317.761,77 eur, ktorú súd považuje za majetkovú škodu, keďže v sebe zahŕňa náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. Keďže obžalovaný z nebanlivosti porušil všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia a spôsobil tak škodu veľkého rozsahu (dosahujúcu najmenej sumu 133.000 eur), naplnil svojím konaním skutkovú podstatu prečinu ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 301 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona. K vyvodu trestnej zodpovednosti obžalovaného nebránil ani tzv. materiálny korektív uvedený v § 10 ods. 2 Trestného zákona, lebo zo spôsobu vykonania činu a najmä jeho následku (škoda vo výške 317.761,77 eur), ale aj okolností, za ktorých bol čin spáchaný a miere zavinenia obžalovaného, po objektívnom vyhodnotení týchto kritérií, je evidentne zrejmé, že stupeň závažnosti činu bol vyšší ako nepatrný a konanie tak bolo treba definovať ako prečin.

Pokiaľ ide o ukladanie trestu, z hľadiska spôsobu spáchania činu, jeho následku, zavinenia a pohnútky, ako aj miery, akou konanie obžalovaného prispelo k spáchaniu trestného činu, okresný súd mal za to, že obžalovaný hoci nevedel, že svojím konaním môže porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, mal a mohol to vedieť. U obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, pričom nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť. Pri komplexnom zhodnotení okolností prípadu aj pomerov obžalovaného mal okresný súd za to, že použitie trestnej sadzby (po znížení hornej hranice trestnej sadzby bola upravená trestná sadzba za tento prečin v rozmedzí 3 roky až 6 rokov a 4 mesiace) ustanovenej týmto zákonom by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje trest kratšieho trvania, preto súd obžalovanému ukladal podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona trest pod dolnú hranicu trestu ustanovenú Trestným zákonom. Okresný súd predovšetkým prihliadol na skutočnosť, že napriek tomu, že obžalovaný deklaroval vo vzťahu k predmetnému odpadu, že ide o inertný odpad a dokladal k nemu posudok len na nie nebezpečný odpad, túto okolnosť prehliadol aj príslušný orgán odpadového hospodárstva, teda v tom čase Obvodný úrad životného prostredia Piešťany, keďže dňa 20.08.2010 vydal obžalovanému vyjadrenie o doplnení povolených druhov odpadov aj o predmetné odpady, teda minimálne ľahkovážnym prístupom príslušného štátneho orgánu prišlo k vydaniu povolenia, ktoré umožňovalo až po dobu 3 rokov predmetný odpad do lomu Prašník I. navázať. Teda pokiaľ by v danom prípade príslušný orgán konal zodpovednejšie, obžalovaný by dané povolenie nezískal. Okrem toho súd zohľadnil aj skutočnosť, že v čase, keď bolo vydané dočasné opatrenie o pozastavení navážania do lomu Prašník I., obžalovaný uvedené dočasné opatrenie plne rešpektoval, nakoľko z doložených vážnych lístkov je zrejmé, že v danom čase do lomu predmetný odpad navážaný nebol. S poukazom na tieto okolnosti skutku ako aj to, že obžalovaný konal len z nevedomej nebanlivosti, okresný súd obžalovanému ukladal trest pod dolnú hranicu trestu, pričom nemohol uložiť trest kratší ako 6 mesiacov. Trest vo výmere 1 rok považoval okresný súd za dostatočný s ohľadom na okolnosti prípadu ako aj osobu obžalovaného,

zohľadniac aj skutočnosť, že od spáchania skutku uplynulo takmer 8 rokov a aj v tejto dobe obžalovaný viedol riadny život. Okresný súd zároveň konštatoval, že pre nápravu obžalovaného ako aj ochranu spoločnosti nie je výkon trestu odňatia slobody nevyhnutný, preto obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil podľa § 49 odsek 1 písm. a) Trestného zákona a určil skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Pokiaľ ide o náhradu škody, pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahŕňa aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. Vo vzťahu k poškodeným vystupujúcim v danom konaní je potrebné uviesť, že pozemky, ktoré tvoria lom Prašník I. sú vo vlastníctve obce C., teda len obec C. je subjektom, ktorému pri danom trestnom čine vznikla majetková škoda, ktorá v sebe zahrňuje náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu, pričom obec C. si náhradu škody do skončenia vyšetrovania riadne a včas neuplatnila, preto okresný súd vo vzťahu k obci C. o náhrade škody nerozhodoval. Keďže znaleckým posudkom Ing. Jany Hargitayovej vyčíslená škoda vo výške 329.349,16 eur predstavuje cenu za odstránenie a zneškodnenie odpadu, teda majetkovú škodu, túto si mohla v konaní uplatniť len obec C., ako vlastník nehnuteľnosti. Znaleckým dokazovaním nebola zistená ekologická ujma, kde by poškodeným bol štát v zastúpení, či už Okresného úradu, resp. Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, pokiaľ by škoda vnikla na vode, preto okresný súd týmto poškodeným nárok na náhradu škody nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal na hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku odvolanie obžalovaný C. I., ktoré písomne odôvodnil na č.I. 1102-1107. V zákonnej lehote podala odvolanie proti výroku o náhrade škody aj poškodená Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., ktoré písomne odôvodnila na č.I. 1065.

Obžalovaný poukazuje na to, že okresný súd ani na hlavnom pojednávaní pri vyhlásení rozsudku ani v písomnom vyhotovení nerozhodol o nároku na náhradu škody poškodeného Okresný úrad Piešťany. Výrok o náhrade škody je v rozpore s písomným odôvodnením, pretože v odôvodnení okresný súd poukazuje na to, že skutočným poškodeným je obec C., v ktorého vlastníctve je pozemok na ktorom sa nachádza odpad, avšak vo výroku odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces Bratislavskú vodárenskú spoločnosť, a.s.. Okresnému úradu ani Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. žiadna škoda nevznikla, o čom svedčia aj znalecké posudky ktoré nevyčísľujú v peniazoch výšku ekologickej škody, ale vyčísľujú len budúcu peňažnú sumu, ktorú bude potrebné vynaložiť na odvoz odpadu z miesta skládky. Nikto nie je oprávnený uplatňovať si škodu, ktorá vznikne, ale nemusí vzniknúť v budúcnosti a výška ktorej je v súčasnosti hypotetická. Obžalovaný za škodu, ktorá vznikla nemôže zodpovedať. Z trestnoprávneho hľadiska nemožno hovoriť o škode, ktorá môže vzniknúť v budúcnosti ako náklady za odvoz odpadu podľa § 24 ods. 3 Trestného zákona. Obžalovaný tiež poukazuje na absenciu zavinenia čo i len z nebanlivosti, pretože nevedel, že navezením kalu, ktorý nespĺňa limitné koncentrácie pre inertný odpad môže ohroziť životné prostredie, a to jednak vzhľadom na okolnosti prípadu a tiež vzhľadom na svoje osobné pomery ani vedieť nemohol. Skutočnosť o absencii formy zavinenia z nevedomej nebanlivosti preukazujú aj listinné dôkazy, a to dočasné opatrenie č. OH/2011/00078/PE zo dňa 13.01.2011 a tiež zrušenie dočasného opatrenia č. OH/2011/00456/PE zo dňa 19.04.2011. Obžalovaný trvá na tom, že postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi o nakladaní s odpadmi a podľa pokynov a inštrukcií či už Obvodného banského úradu v Bratislave alebo podľa Obvodného úradu životného prostredia Piešťany, odbor štátnej vodnej správy, Odboru štátnej vodnej správy a neporušil žiadne ustanovenia zákona. Ako poškodená v tomto konaní mala vystupovať Slovenská republika za predpokladu, že by skutočne došlo ku vzniku škody. V napadnutom rozsudku absentuje výrok o náhrade škody Okresnému úradu Piešťany, tento však ale nemá postavenie poškodeného v tomto prípade. Obžalovaný tiež poukazuje na správu Slovenskej inšpekcie životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, odbor inšpekcie odpadového hospodárstva, zo záznamu zo dňa 26.06.2012 vyplýva, že nebolo zistené porušenie všeobecných právnych predpisov o nakladaní s odpadmi. Obžalovaný sa domáha zrušenia napadnutého rozsudku pre nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení, okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, najmä nesprávne posúdil zavinenie v nevedomej nebanlivosti. Vzhľadom na uplatnené odvolacie argumenty navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Proti výroku o náhrade škody rozsudku podala odvolanie poškodená Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., ktorá namietala rozpornosť výroku o náhrade škody, keď na jednej strane konajúci súd konštatuje, že poškodený nárok na náhradu škody nemá, a na druhej strane ho zároveň odkazuje s nárokom na náhradu škody na civilné konanie. Poškodená si nárok na náhradu škody uplatnila riadne a včas v zmysle § 46 ods. 3 Trestného poriadku, a to vo výške 224.160 eur, ktorá suma predstavuje náklady na likvidáciu a odvoz odpadu, ktorý bol nezákonne dovezený do lomu. Poškodená tiež poukazuje na výpoveď na hlavnom pojednávaní, kde uviedla, že v prípade kontaminácie podzemných vôd pod lomom, by bolo nutné zabezpečiť náhradné zabezpečenie pitnej vody pre obyvateľstvo na území mesta Myjava, čo by predstavovalo ďalšie náklady cca vo výške 23.000.000 eur. Pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa za škodu považujú aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu, t.j. aj náklady, ktoré si poškodený v prípravnom konaní uplatnil. Poškodená zároveň poukazuje na závery znaleckých posudkov, odborných komentárov a stanovísk, podľa ktorých bolo vysoko pravdepodobné, že vodné zdroje v správe poškodenej môžu byť, resp. sú priamo ohrozené navážaním odpadu do lomu. Poškodená poukazuje na závery týchto dôkazov, tiež odkazuje na vybrané povinnosti poškodeného na úseku vôd. Náklady na odstránenie a likvidáciu odpadu odôvodňuje poškodený svojou prevenčnou povinnosťou s využitím zakročovacej povinnosti, aby predišiel vzniku ešte vyššej škody.

K odvolaniu poškodenej sa vyjadril obžalovaný na čl. 1120, ktorý okrem skutočností, ktoré už uviedol v samotnom odvolaní poukazuje na to, že v danom prípade je nelogické, aby viacerí poškodení uplatňovali rovnaký nárok na náhradu škody spočívajúcu v nákladoch na odvoz a likvidáciu odpadu, ibaže v rozdielnej výške. Navrhuje odvolanie poškodenej zamietnuť. Po zrušení veci a vrátení okresnému súdu bude povinnosťou okresného súdu opätovne rozhodnúť o nároku na náhradu škody a ustáliť osobu poškodeného.

Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 07.07.2020 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajcu, na ktorom oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním obžalovaného, odvolaním poškodenej Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., vyjadrením obžalovaného k odvolaniu poškodenej a podstatným obsahom spisu. Senát odvolacieho súdu vyhlásil uznesenie, ktorým rozhodol o tom, že verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti poškodených Okresný úrad Piešťany, odbor starostlivosti o životné prostredie a spoločnosti Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. a Ins. Aegis, s.r.o. Zástupkyňa Krajskej prokuratúry navrhuje, aby odvolací súd odvolanie obžalovaného ako aj poškodenej zamietol ako nedôvodné. Okresný súd sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými skutočnosťami na základe ktorých mal vinu obžalovaného jednoznačne preukázať, pričom uložený trest považuje za veľmi mierny. Obhajca obžalovaného sa v celom rozsahu pridržiaval písomných dôvodov odvolania ako aj odvolacieho návrhu. Obžalovaný sa pridržiaval vyjadrenia obhajcu, poukázal na to, že konal v zmysle udelených povolení.

Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd poukazuje na to, že skutkové zistenie súdom prvého stupňa boli správne a zodpovedajú dokazovaniu, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní. Pri zachovaní kontradiktórnosti konania okresný súd vykonal všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce a spravodlivé rozhodnutie o obžalobe. Dôkazy vyhodnotil jednotlivo, ako aj v celom ich súhrne, logickým a zároveň aj podrobne a presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel stanovených pre hodnotenie dôkazov nemožno nič vytknúť pričom podrobne a vyčerpávajúcym spôsobom rozviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenie a napokon tiež, akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa ustanovení Trestného zákona v otázke viny obžalovaného.

V zásade by postačovalo už len poukázanie na správnosť skutkových ako aj právnych záverov okresného súdu vysvetlených v odôvodnení napadnutého rozsudku, s poukazom na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa odvolací súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakovane vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal. Takýto postup potom nezakladá žiadnu vadu odôvodňujúcu podanie mimoriadneho opravného prostriedku. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018).

Pokiaľ ide o ustálenie skutku, z vykonaného dokazovania možno jednoznačne v stručnosti konštatovať, že obžalovaný podnikal v oblasti odpadového hospodárstva, keď dňa 23.04.2007 požiadal Obvodný úrad životného prostredia v Piešťanoch o povolenie likvidácie lomu v obci Prašník I. Za týmto účelom si zo svojej vlastnej iniciatívy nechal vypracovať odborný posudok, podľa ktorého likvidovaná časť lomu je skládkou inertného odpadu, a teda naväzať do lomu možno len inertné odpady. Po doručení žiadosti o doplnenie zoznamu odpadov použitých na likvidáciu lomu Prašník na Obvodný úrad životného prostredia Piešťany, súčasťou ktorej bol posudok spoločnosti EL, spol. s r.o., podľa ktorého odpady, ktoré žiadal doplniť do zoznamu spĺňali podmienky pre nie nebezpečný odpad, ktorý môže byť vyvážený na skládku pre nie nebezpečné odpady, Obvodný úrad životného prostredia Piešťany zlyhaním ľudského faktora vydal vyjadrenie, ktorým doplnil pôvodnú žiadosť o požadované odpady (klasifikované ako nie nebezpečné). Tieto odpady (od pôvodcu Žilinská teplárenská spoločnosť, a.s.) následne obžalovaný na základe zmluvy so spoločnosťou EBA, s.r.o. ukladal (likvidoval) v lome Prašník. Takýto priebeh skutku bol preukázaný, nenamietal ho ani samotný obžalovaný. Pokiaľ ide o tvrdenia obžalovaného o tom, že nekonal v rozpore s udelenými povoleniami odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené, a to, že obžalovaný síce povolenie na likvidáciu odpadu dostal (23.07.2007), rovnako bolo povolené doplnenie odpadov do zoznamu pôvodných odpadov, ktoré boli obsahom žiadosti zo dňa 23.07.2007, do lomu Prašník však dovážal a likvidoval okrem inertných odpadov aj odpady nie nebezpečné, ktoré navzájom nemožno stotožňovať, a teda konal neoprávnene. V podrobnostiach odvolací súd odkazuje na závery na závery, ktoré veľmi podrobne rozviedol okresný súd, pretože tieto sú v celom rozsahu správne.

Pokiaľ ide o námietku obžalovaného o absencii zavinenia vo forme nevedomej nedbanlivosti, tu odvolací súd poukazuje na to, podstatou nedbanlivosti je nezachovanie určitej miery opatrnosti zo strany páchatel'a, v dôsledku čoho páchatel' spôsobí nezamýšľaný následok. Páchatel' zanedbaním povinnej opatrnosti pri svojom konaní spôsobil nezamýšľaný trestnoprávne relevantný následok. Pri nevedomej nedbanlivosti je zodpovednosť páchatel'a (tu obžalovaného) založená na povinnosti predvídať určité skutočnosti, a práve preto sa od neho vyžaduje určitá miera opatrnosti. (IVOR J., POLÁK P., ZÁHORA J.: Trestné právo hmotné. Všeobecná časť 1. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-8168-509-5.) V tomto prípade bola potreba dodržať mieru určitej opatrnosti umocnená tým, že obžalovaný vedel, že lom Prašník, kde vykonával likvidáciu odpadu sa nachádza v chránenej krajinskej oblasti so stupňom ochrany 2. a zároveň v II. stupni ochranného pásma vodárenských zdrojov. V prípade navážania nepovoleného odpadu by tým hrozila nielen škoda na životnom prostredí, ale aj škoda na vodných zdrojoch pitnej vody určenej pre obyvateľstvo časti územia obce I. a G.. V tejto veci bezpochyby došlo k naplneniu skutkovej podstaty prečin ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 301 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, a to vrátane subjektívnej zložky. Obžalovaný vzhľadom na dlhoročné skúsenosti s podnikaním v oblasti odpadového hospodárstva, jeho odbornú spôsobilosť na banskú činnosť (ako sám vypovedal), majú už v čase podania žiadosti o povolenie likvidácie lomu Prašník I. Obvodnému úradu životného prostredia v Piešťanoch dňa 23.04.2007 vedomosť o tom, že likvidovaná časť lomu Prašník I. je podľa § 25 ods. 1 písm. e) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 283/2001 Z.z. je skládkou inertného odpadu, tiež vedomosťou o záveroch priloženého posudku spoločnosti EL, spol. s r.o. zo dňa 17.08.2010 k žiadosti o doplnenie zoznamu odpadov zo dňa 18.08.2010, z ktorého jednoznačne vyplýva, že v prípade odpadu Žilinskej teplárenskej spoločnosti, a.s. ide o nie nebezpečný odpad, ktorý môže byť skladovaný na skládkach pre nie nebezpečný odpad. Obžalovaný musel a mal vedieť, že ďalší navážený odpad nie je odpadom inertným, ale nie nebezpečným odpadom, pričom nejde o totožný druh odpadu s poukazom na § 25 ods. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z. Pokiaľ k žiadosti o doplnenie zoznamu odpadov obžalovaný priložil aj posudok spoločnosti EL, spol. s r.o. z analytickej kontroly odpadu vypracovaný dňa 17.08.2010, musel sa s jeho závermi oboznámiť, inak by na základe tohto posudku nepožiadaval o doplnenie zoznamu odpadov, ktoré budú následne použité na likvidáciu lomu Prašník I. Už pred samotným navážením pritom bolo jednoznačne preukázané, že odpady, ktoré mali byť likvidované a dovážané Žilinskou teplárenskou spoločnosťou, a.s. nespĺňajú podmienky inertného odpadu, ale ide o nie nebezpečný odpad, čo vyplýva z integrovaného povolenia vydaného Slovenskou inšpekciou životného prostredia zo dňa 05.06.2008, v ktorom je jednoznačne uvedené, že predmetný odpad môže byť ukladán na skládku pre nie nebezpečný odpad. Obžalovaný teda vzhľadom na všetky uvedené okolnosti mal, a mohol vedieť, že svojím konaním môže spôsobiť trestnoprávny následok.

Okresný súd postupoval správne, keď skutok s poukazom na nevedomú nedbanlivosť prekvalifikoval zo zločinu neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona na prečin ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 301 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, za súčasnej

zmeny skutkovej vety dôvodiac tým, že obžalovaný nekonal v rozpore s povolením o likvidácii lomu v dobývacom priestore Prašník I. zo dňa 09.01.2008 vydaným Obvodným banským úradom v Bratislave.

Pokiaľ ide o uloženie trestu, v konaní bolo spoľahlivo dokázané, že obžalovaný sa dopustil (po zmene právnej kvalifikácie) spáchania prečinu ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 301 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona účinného do 31.08.2015, za ktorý je možno páchatelovi uložiť trest odňatia slobody v trvaní 3-8 rokov. Odvolací súd považuje za správny aj záver o pričítaní jednej poľahčujúcej okolností podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, za absencia priťažujúcich okolností, v dôsledku čoho bolo potrebné upraviť trestnú sadzbu za spáchaný skutok tak, že upravená trestná sadzba predstavovala rozmedzie 3 roky až 6 rokov a 4 mesiace. V prospech obžalovaného bolo potrebné zohľadniť uplynutie dlhšej doby od spáchania skutku (toho času už vyše 9 rokov), tiež nevedomú nedbanlivosť ako už konštatoval okresný súd, riadny život obžalovaného, ktorý nebol súdne trestaný, jeho prístup, keď s orgánmi činnými v trestnom konaní riadne spolupracoval a poskytoval potrebnú súčinnosť, nemaril vyšetrovanie, rovnako v konaní pred súdom, kedy svojou nečinnosťou nemaril priebeh súdneho konania a nespôsoboval obštrukcie a tiež to, že podnikateľskú činnosť v oblasti odpadového hospodárstva vykonáva od roku 1999, pričom až do času spáchania tohto skutku a nekonal v rozpore so zákonom a dodržiaval všetky zákonné obmedzenia pre výkon tejto činnosti. Obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný, ide o prvé exces, pričom tento záver nenarušia ani priestupky riešené v blokovom konaní, nakoľko tieto nesúvisia s charakterom skutku pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie. V danom prípade na obžalovaného nie je potrebné pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody, preto trest odňatia slobody v trvaní 1 rok s podmieneným odkladom po dobu 1 roka je vzhľadom na všetky okolnosti prípadu spravodlivý a primeraný spáchanému skutku, následku ako aj osobe obžalovaného a možnosti jeho nápravy. Správny bol preto postup okresného súdu, ktorým pri ukladaní trestu využil zmierňovacie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona a obžalovanému ukladal trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby sa uvedený prečin.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky poškodenej Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a obžalovaného, poškodený subjekt Obec C. si škodu v prípravnom konaní nevyčíslila práve s poukazom na to, že nevie s presnosťou vyčísliť aké náklady bude predstavovať odvoz a likvidácia odpadu, preto jej okresný súd o jej nároku nerozhodoval. Pokiaľ ide o poškodenú Bratislavskú vodársku spoločnosť, a.s., táto si naopak náhradu škody vyčíslila, avšak podľa názoru odvolacieho súdu ide o predbežný výpočet, nakoľko ku škode de facto ešte neprišlo, pretože poškodená nedeklarovala, že by v súvislosti s odvozom a likvidáciou jednak priamo došlo k znečisteniu vodného zdroja a jednak to, že by vynaložila prostriedky na odvoz a likvidáciu.

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá sám účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami konania. Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument, ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B, tiež R 68/2008- I, rozsudok G. z 9. decembra 1994 vo veci Q. R. proti Španielskemu kráľovstvu).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie obžalovaného a poškodenej strany podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.